

Huvudman

Magelungen Utveckling AB
Organisationsnummer 556489-1447
info@magelungen.com

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Magelungen grundskola Älvsjö i Stockholms kommun

Beslutet i korthet

Skolinspektionens tillsyn visar att det finns allvarliga och omfattande brister i Magelungen grundskola Älvsjös arbete med särskilt stöd som medför att elever inte ges eller riskerar att inte ges det stöd som de har rätt till. Skolinspektionen bedömer att bristerna allvarligt försvårar förutsättningarna för eleverna att nå målen för utbildningen.

Vidare föreligger allvarliga brister vad gäller undervisningstiden vid skolan. Skolinspektionen konstaterar att huvudmannens beslutade timplan omfattar mindre undervisningstid än den minsta föreskrivna undervisningstiden som gäller för högstadiet. Vidare är den undervisningstid som schemalagts för eleverna ännu mindre än den som huvudmannen beslutat om. Skolinspektionen bedömer att brister i undervisningstiden har en väsentlig betydelse för elevernas utveckling och lärande.

Skolinspektionen konstaterar vidare att det finns allvarliga brister i betygssättningen vid skolenheten. Bristerna gäller att lärare utan legitimation självständigt sätter betyg samt att det finns brister i hur betyg dokumenteras i terminsbetyg och i betygskatalogen.

Skolinspektionen förelägger huvudmannen att vidta åtgärder för att avhjälpa de påtalade bristerna. Skolinspektionen bedömer att bristerna allvarligt försvårar förutsättningarna för eleverna att nå målen för utbildningen. Föreläggandet ska därför förenas med vite.

Beslut

Föreläggande vid vite

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 och 27 §§ skollagen (2010:800) Magelungen Utveckling AB att vid vite av 300 000 kronor **senast den 15 augusti 2023** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande undervisning och lärande, särskilt stöd samt bedömning och betygsättning. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Magelungen Utveckling AB inte följer detta föreläggande kan Skolinspektionen ansöka hos förvaltningsrätten om utdömmande av vitet, därtill kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande vid vite gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. **Beslutet om föreläggande vid vite får enligt 28 kap. 2 § skollagen överklagas, se bilagan.**

Magelungen Utveckling AB ska vidta följande åtgärder

Undervisning och lärande

1. Se till att besluta om fördelning av den garanterade undervisningstiden i enlighet med timplanen för respektive stadium och ämne samt för elevens val. Huvudmannen ska ge in beslutad timplan i samband med redovisning av vidtagna åtgärder (10 kap. 5 § skollagen, 9 kap. 3 och 4 §§ och bilaga 1 skolförordningen [2011:185]).
2. Se till att eleverna ges undervisning i de ämnen och i den omfattning som beslutats om i huvudmannens timplan enligt punkten 1 ovan. Undervisningen ska omfatta den garanterade undervisningstiden för respektive ämne under högstadiet, om inte avvikelser är beslutade genom beslut om anpassad studiegång. Av huvudmannens redovisning ska det framgå hur elevernas undervisningstid i samtliga ämnen har fördelats och schemalagts samt under vilken tidsperiod som detta är aktuellt (10 kap. 4–5 §§ skollagen samt 9 kap. 3 § och bilaga 1 skolförordningen).
3. Se till att eleverna som språkval
 - erbjuds minst två av språken franska, spanska och tyska oavsett om eleven tidigare har läst språket, eller
 - i stället för ett språk som erbjudits som språkval att eleven kan välja det språk som eleven ska erbjudas modersmålsundervisning i, svenska eller svenska som andraspråk, engelska, eller teckenspråk, samt att eleverna garanteras minst 272 timmars undervisningstid under högstadiet (10 kap. 4 § skollagen samt 9 kap. 5-6 §§ och bilaga 1 skolförordningen).

Särskilt stöd

4. För varje anmälan om behov av särskilt stöd som inkommer till rektorn ska rektorn se till att starta en utredning. För varje utredning av behov av särskilt stöd som startas ska samråd ske med elevhälsan om det inte är uppenbart obehövt. Rektorn ska dokumentera hur många sådana anmälningar som inkommit till rektorn under perioden den 21 december 2022 – 15 augusti 2023 samt vilket datum utredning har startats för respektive elev. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder (3 kap. 7 § skollagen samt förordning [SKOLFS 2010:37, nedan Lgr 22] om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet, 2.8 Rektorns ansvar)
5. Rektorn ska för de elever som har åtgärdsprogram, utan att föregående utredning om särskilt stöd har genomförts, starta utredningar av elevernas behov av särskilt stöd. För varje sådan utredning av behov av särskilt stöd som startas ska samråd ske med elevhälsan om det inte är uppenbart obehövt. Rektorn ska dokumentera när utredningarna startats för dessa elever. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder (3 kap. 7 § skollagen, Lgr 22, 2.8 Rektorns ansvar).
6. För varje utredning om särskilt stöd som avslutas innan den 15 augusti 2023, ska rektorn fatta beslut om att utarbeta åtgärdsprogram eller besluta att inte utarbeta åtgärdsprogram. Rektorn ska dokumentera hur många sådana beslut som fattats under perioden den 21 december 2022 – 15 augusti 2023. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder (3 kap. 9 § och 29 kap. 10 § skollagen).
7. Se till att åtgärdsprogram som utarbetas och beslutas under perioden den 21 december 2022 – 15 augusti 2023 innehåller uppgifter om elevens behov av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses. Dessa åtgärdsprogram ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder (3 kap. 9 § skollagen).
8. Se till att i de åtgärdsprogram som har utarbetats och beslutats under perioden den 21 december 2022 – 15 augusti 2023 ange datum för när de särskilda stödåtgärderna ska följas upp och utvärderas samt vem som ansvarar för uppföljningen respektive utvärderingen. Dessa åtgärdsprogram ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder (3 kap. 9 § skollagen).
9. Se till att de pågående åtgärdsprogrammen följs upp och utvärderas i enlighet med vad som framgår av åtgärdsprogrammen. Utvärderingarna ska resultera i ställningstaganden om respektive åtgärdsprogram behöver förändras och/eller om det ska fortsätta gälla. Om ett åtgärdsprogram ska förändras eller fortsätta

gälla ska beslut fattas om ett nytt åtgärdsprogram. Rektorn ska dokumentera vilka åtgärdsprogram som har följts upp och utvärderats samt vad det resulterat i. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder (3 kap. 9 § skollagen).

10. Se till att samtliga elever som har stödåtgärden anpassad studiegång har ett åtgärdsprogram där den särskilda stödåtgärden framgår (3 kap. 9 och 12 §§ skollagen).
11. Säkerställa att det i beslut om anpassad studiegång framgår vilka avvikelser (avseende ämnen och omfattning) som görs från den ordinarie timplanen. Ett sådant beslut ska som exempel ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder (3 kap. 12 §, 29 kap. 10 § skollagen samt 31 och 32 §§ förvaltningslagen [2017:900]).

Bedömning och betygssättning

12. Se till att beslut om betyg, när undervisningen bedrivs av en lärare som inte är legitimerad, fattas tillsammans med en lärare som är legitimerad (3 kap. 14 och 16 §§ skollagen).
13. Se till att skolans betygs katalog innehåller uppgifter om ämnets namn och elevens betyg i respektive ämne. Om eleven har ett betyg i ämnet sedan tidigare ska såväl det gamla som det nya betyget framgå (6 kap. 10 § skolförordningen samt 9 § Skolverkets föreskrifter om betygs katalog [2011:123]).
14. Se till att den eller de lärare som har beslutat om ett betyg daterar uppgiften om betyg i betygs katalogen och förser uppgiften med sin egenhändiga signatur. Om betygs katalogen förs elektroniskt får uppgiften istället skrivas under elektroniskt (7 § Skolverkets föreskrifter om betygs katalog).
15. Se till att siffran 3 anges i betygs katalogen när ett ämne inte har lästs på grund av anpassad studiegång enligt 3 kap. 12 § skollagen (6 kap. 10 § skolförordningen och 11 § Skolverkets föreskrifter om betygs katalog).
16. Se till att elevernas terminsbetyg innehåller uppgifter om elevens betyg i de ämnen som eleven har fått betyg i innevarande termin. Om betyg inte har satts på grund av anpassad studiegång ska markeringen ** anges direkt till höger om betyget (10 kap 15 § skollagen, 6 kap. 11-12 §§ skolförordningen samt 8 och 10 §§ Skolverkets föreskrifter om utformningen av terminsbetyg i grundskolan [2014:50]).

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen Magelungen Utveckling AB en anmärkning avseende brister rörande anmälan av fjärrundervisning samt elevernas medverkan i arbetet med ordningsregler. Magelungen Utveckling AB ska **senast den 15 augusti 2023** vidta de åtgärder som huvudmannen bedömer är nödvändiga för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Beslutet om anmärkning får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Avstående från ingripande

Skolinspektionen avstår med stöd av 26 kap. 12 § p. 3 skollagen från att ingripa mot Magelungen Utveckling AB avseende brister rörande tillsvidareanställning av lärare som saknar lärarlegitimation. Skolinspektionen avslutar därmed ärendet i denna del.

Beslutet om avstående från ingripande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar som avser planen mot kränkande behandling samt studie- och yrkesvägledning.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.umea@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 3177, 903 04 Umeå. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2022:6072) i de handlingar som sänds in. Handlingar som innehåller känsliga personuppgifter såsom utredningar om särskilt stöd och åtgärdsprogram bör skickas via post och inte via e-post.

Om ärendet

Magelungen Utveckling AB bedriver skolverksamhet vid skolenheten Magelungen grundskola Älvsjö. Skolenheten är en så kallad resursskola för elever inom grundskolan årskurs 7-9 som är i behov av omfattande särskilt stöd.

Skolinspektionen har utifrån myndighetens risk- och väsentlighetsanalys hösten 2022 inlett en tillsyn av Magelungen grundskola Älvsjö i Stockholms kommun.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Magelungen grundskola Älvsjö följer gällande bestämmelser om undervisning och lärande, särskilt stöd, bedömning och betygssättning, trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling samt grundläggande förutsättningar för skolenheten.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan och rektorn den 11-13 oktober 2022 samt digitala intervjuer med lärare och rektorn som ägde rum den 17 oktober respektive den 21 oktober 2022. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat inhämtad dokumentation från huvudmannen och skolenheten. Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet. I de fall Skolinspektionen refererar till enskilda elever benämns de med siffror enligt elevförteckning (aktbilaga 8).

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande vid vite

Undervisning och lärande

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Undervisningstid

Av huvudmannens beslutade timplan framgår att eleverna i årskurs 7-9 ska ges en undervisningstid om sammanlagt 2422 timmar. Undervisningstiden är fördelad per ämne och är jämnt fördelad per årskurs.

I intervjuer med lärare och rektorn, samt av dokumentation, framgår att skolans elever är indelade i tre årskursblandade klasser – klass A, klass B och klass C. I klasserna går elever i årskurs 7, 8 och 9 tillsammans.

Skolinspektionen har tagit del av skolans tre olika klassscheman. Schemana är aktuella under höstterminen 2022. Rektorn uppger i intervju att dessa inför starten av vårterminen 2023 ska korrigeras med anledning av att eleverna inte ges all undervisningstid. I klass A ges eleverna en undervisningstid om 1270 minuter i veckan, vilket motsvarar 753 undervisningstimmar under läsåret. I klass B får eleverna 1285 minuter i veckan, vilket motsvarar 762 undervisningstimmar under läsåret och i klass C ges eleverna en undervisningstid om 1265 minuter i veckan, vilket motsvarar 751 undervisningstimmar under läsåret. Detta innebär att klass A

ges 2260 undervisningstimmar, klass B ges 2287 undervisningstimmar och klass C ges 2252 undervisningstimmar under hela högstadiet.

Av intervju med rektorn framkommer att hen inte har kännedom om att undervisningstiden skiljer sig åt mellan klasserna eller vad det kan bero på. Huvudmannen har godkänt de scheman som ligger till grund för undervisningen som bedrivs höstterminen 2022.

Av huvudmannens timplan framgår vidare att eleverna i årskurs 7-9 ska ges 50 minuter undervisningstid i bild i veckan. Av elevernas scheman framgår att eleverna ges 30 minuters undervisningstid i veckan. Lärare och rektorn uppger att det är den undervisningstid som eleverna ges och det inte ska justeras inför vårterminens start 2023. Det framgår även av huvudmannens timplan att eleverna ska ges 150 minuters undervisningstid i idrott och hälsa. Av elevernas schema framgår att samtliga tre klasser ges 120 minuters undervisningstid i veckan i ämnet. Vidare framgår att huvudmannen har fattat beslut om att eleverna i årskurs 7-9 ska ges 45 minuters undervisningstid i veckan i ämnet hem- och konsumentkunskap. Av elevernas klassschema framgår att de inte ges någon undervisningstid i ämnet alls.

Av huvudmannens timplan framgår att eleverna ska ges undervisningstid i elevens val om 32 minuter per vecka i respektive årskurserna 7-9. I intervju med rektorn framgår att hen inte kan svara på vad som är elevens val. På elevernas individuella schema finns ett lektionspass som kallas för "projektstid". I intervju med lärare och rektorn framgår att det finns oklarheter i vad den lektionen ska innehålla. Lärare uppger att den lektionen inte räknas som elevens val eftersom alla elever inte har möjlighet att delta i undervisning då. Det framgår inte av elevernas schema att de ges något undervisningspass i elevens val.

I intervju med lärare och rektorn framgår att det finns en elev som läser moderna språk höstterminen 2022. Av elevens individuella schema framgår att elevens ena lektionstillfälle i moderna språk ligger överlappande med en lektion i ett annat ämne. I intervju med elevens lärare bekräftas att det finns en krock i elevens schema och att det innebär att eleven får mindre undervisningstid i moderna språk och matematik.

Erbjudande av språkval

I intervjuer med elever, lärare och rektorn framgår att elever som inte läser moderna språk inte heller erbjuds att läsa något annat alternativ som språkval såsom engelska eller svenska. Detta framgår inte heller som ett alternativ av skolans språkvalsblankett utan där kan eleverna endast fylla i om de vill läsa ett modernt språk. De elever som inte har valt ett modernt språk har inte heller någon motsvarande undervisningstid utlagd i schemat.

I intervjuer med lärare och rektorn framkommer att skolan erbjuder elever att läsa moderna språk. Skolinspektionen har tagit del av den språkvalsblankett där eleverna ges information om detta samt vilken eleverna använder för att göra sitt eventuella val för att läsa moderna språk. Av intervjuer med lärare och rektorn

samt av språkvalsblanketten framgår att en förutsättning för att elever ska kunna välja att läsa moderna språk vid Magelungen grundskola Älvsjö är att eleven ska ha läst språket från årskurs 6.

Rättslig reglering

Den totala undervisningstiden för varje elev i grundskolan ska vara minst 6890 timmar. Den garanterade undervisningstiden är fördelad i en timplan. Av bestämmelser om fördelning av den garanterade undervisningstiden (timplan) framgår minsta undervisningstid i timmar per stadium och ämne. I högstadiet är den garanterade undervisningstiden 2548 timmar. Huvudmannen beslutar efter förslag av rektorn om fördelning mellan årskurserna av undervisningstiden (10 kap. 4 – 5 §§ skollagen och 9 kap. 3 – 4 §§ och bilaga 1 skolförordningen).

Utöver de ämnen som framgår av bestämmelsen ska det som ämnen finnas moderna språk som ska erbjudas varje elev inom ramen för språkval. Vidare ska det finnas elevens val och skolans val. Elever i högstadiet är garanterade 272 timmars undervisningstid i språkval och elevens val ska ges med minst 177 timmar i grundskolan (10 kap. 4 § skollagen och bilaga 1 till skolförordningen).

Huvudmannen ska erbjuda eleverna ett allsidigt urval av ämnen som elevens val. Som elevens val får ett språk som eleven inte tidigare har fått undervisning i (nybörjarspråk) erbjudas. Huvudmannen är inte skyldig att anordna undervisning i ett nybörjarspråk som erbjuds som elevens val om färre än fem elever väljer språket (9 kap. 8 § skolförordningen).

Som språkval ska huvudmannen erbjuda minst två av språken franska, spanska och tyska (9 kap. 5 § skolförordningen). En elev får i stället för ett språk som erbjuds välja det språk som eleven ska erbjudas modersmålsundervisning i, svenska eller svenska som andraspråk under förutsättning att eleven i övrigt får undervisning i svenska eller svenska som andraspråk, engelska, eller teckenspråk (9 kap. 6 § skolförordningen).

I förarbeten anges att en viktig förutsättning för att eleverna ska kunna nå kunskapskraven är att de får de undervisningstimmar som anges i timplanen. Den minsta garanterade undervisningstiden i de olika ämnena har koppling till kursplanerna och de nationella proven. Avsikten med den stadiindelade timplanen är att uppnå en ökad likvärdighet mellan skolor (prop. 2016/17:143, s. 17 och 19).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns allvarliga brister gällande den garanterade undervisningstiden vid Magelungen grundskola Älvsjö. Inledningsvis konstaterar Skolinspektionen att huvudmannens beslutade timplan för skolan inte överensstämmer med bestämmelserna om fördelning av garanterad undervisningstid för högstadiet. Den undervisningstid som är beslutad i huvudmannens timplan för högstadiet (2422 timmar) understiger den minsta

garanterade undervisningstiden om 2548 timmar som eleverna har rätt till på högstadiet.

Skolinspektionen konstaterar vidare att undervisningstiden, beräknat utifrån elevernas scheman, i olika klasser dels skiljer sig åt, dels understiger den tid som finns i huvudmannens beslutade timplan för respektive årskurs. Enligt huvudmannens timplan ska eleverna få 2422 undervisningstimmar i högstadiet. Vid en beräkning utifrån elevernas klassscheman ges eleverna mellan 2252 och 2287 timmars undervisningstid i högstadiet beroende på klasstillhörighet.

Skolinspektionen bedömer att eleverna på högstadiet inte får föreskriven minsta undervisningstid i ämnena bild samt idrott och hälsa. Som beskrivits ovan har för lite tid beslutats i huvudmannens timplan. Vid en beräkning av den faktiska undervisningstiden enligt skolans scheman kan konstateras att än mindre undervisningstid är planerad.

Skolinspektionen bedömer vidare att det är en brist att eleverna vid skolan inte ges undervisning i elevens val, vilken även påverkar den sammanlagda undervisningstiden negativt. Enligt huvudmannens beslutade timplan ska 19 undervisningstimmar ges i vardera årskursen 7, 8 och 9. På elevernas scheman finns dock inte några undervisningspass i elevens val och varken rektorn eller lärarna kan svara på om det förekommer undervisning i elevens val.

Skolinspektionen noterar även att en elev går miste om undervisningstid i matematik och moderna språk till följd av en schemakrock.

Skolinspektionen bedömer vidare att skolan inte följer författningarnas krav vid erbjudande av språkval. Skolan erbjuder visserligen eleverna att läsa ett modernt språk (spanska eller franska) men en förutsättning är att eleven har läst språket i årskurs 6. Skolinspektionen vill här klargöra att en elev inte behöver ha läst språket i årskurs 6 för att ha rätt att läsa språket i högstadiet. Det är vidare en brist att eleverna inte kan läsa svenska eller engelska istället för ett modernt språk. En elev i grundskolan har alltid rätt att läsa engelska eller svenska i stället för ett modernt språk. Att skolan inte erbjuder detta innebär också att de elever som inte valt ett modernt språk som språkval går miste om undervisningstid i motsvarande omfattning då tid för svenska eller engelska som språkval inte har schemalagts.

Särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Magelungen grundskola Älvsjö riktar sig till elever med omfattande behov av särskilt stöd. Lärare, elevhälsa och rektorn uppger att alla 27 elever vid skolan är föremål för särskilt stöd. I samband med att eleverna börjar vid skolan anmäls också behov av utredning för särskilt stöd. Samtidigt uppger rektorn och personal från elevhälsan att det saknas ett gemensamt arbetssätt för skolans arbete med särskilt stöd. Specialpedagogen ansvarar för utredningar om särskilt stöd och

arbetet med åtgärdsprogram. Specialpedagogen ingår dock inte i skolans elevhälsa och träffar aldrig eleverna. Representanter från den övriga elevhälsan uppger att de har dålig insikt i vilka stödåtgärder elever har utifrån sina åtgärdsprogram samt att elevhälsan heller inte är delaktiga i beslut när det gäller elevernas behov eller i att utvärdera elevernas insatta stödåtgärder. Det framgår av intervju att varken rektorn, hela elevhälsan eller lärarna har tagit del av alla elevers åtgärdsprogram. Rektorn uppger att hen inte känner till om eller på vilket sätt elevhälsan är delaktig i skolans arbete med särskilt stöd. Av intervju med rektorn framgår att hen inte känner till huruvida elevens stödbehov tillgodoses i elevens åtgärdsprogram.

Av intervjuer med lärare, specialpedagog och rektorn framkommer att det är specialpedagogen som får i uppdrag av rektorn att genomföra pedagogiska utredningar (utredning om elevens behov av särskilt stöd) för alla elever när de börjar på skolan. Specialpedagogen anlitas av huvudmannen åtta timmar i veckan för att genomföra pedagogiska utredningar och skriva åtgärdsprogram. Det framgår att det är lärarnas uppgift att utifrån en mall ställa frågor till elev och vårdnadshavare i samband med att en pedagogisk utredning ska starta som sedan överlämnas till specialpedagogen som ska ta vid. Med anledning av att specialpedagogen arbetar begränsad tid på skolan uppger lärare att arbetet med den pedagogiska utredningen inte kan påbörjas omgående.

Skolinspektionen har tagit del av all skolans elevdokumentation som omfattar elevernas individuella schema, pedagogisk utredning (utredning om särskilt stöd), åtgärdsprogram, beslut om anpassad studiegång samt uppföljning av åtgärdsprogram. Av elevdokumentationen framgår att det finns 14 elever som har en pedagogisk utredning (utredning om särskilt stöd) och åtgärdsprogram. Enligt specialpedagogen ska det endast upprättas åtgärdsprogram för de elever som började på skolan innevarande termin.

Vid terminsstart, hösten 2022, började sex nya elever på skolan (elev 1, 2, 3, 12, 13 och 14). I intervju med specialpedagog och rektorn framkommer att för fem av dessa elever har någon utredning om särskilt stöd ännu inte påbörjats och beslut om åtgärdsprogram inte fattats. För en av eleverna (elev 2) har en utredning om särskilt stöd påbörjats men inte färdigställt och åtgärdsprogram har inte upprättats. Av elevernas individuella scheman framgår att elev 2 och 14 inte läser alla ämnen. Ingen av eleverna har beslut om anpassad studiegång.

För sju andra elever (elev 4, 5, 6, 9, 10, 18 och 24) som gått på skolan sedan åtminstone föregående läsår saknas en utredning om särskilt stöd. Dessa elever, förutom elev 6, har ett åtgärdsprogram.

Av inkommen dokumentation framgår att samtliga elever har ett individuellt schema som de följer. Av de individuella schemana och i intervjuer med lärare framgår att endast en elev läser alla ämnen. Av dokumentationen framgår att nästan alla elever har ett beslut om anpassad studiegång som avser vårterminen 2022. Av såväl elevernas individuella schema som av lärarintervjuer framgår att besluten om anpassad studiegång är inaktuella då de inte stämmer överens med

vad eleverna läser innevarande termin. I intervju med lärare framkommer att några lärare istället har gjort muntliga överenskommelser med elev och vårdnadshavare om hur den anpassade studiegången ska se ut.

I två åtgärdsprogram saknas datum för när de är beslutade. I tio av åtgärdsprogrammen saknas datum för när åtgärdsprogrammet ska följas upp och utvärderas. Av intervjuer med lärare och specialpedagogen framkommer att ansvaret att följa upp elevernas åtgärdsprogram ligger hos mentor. Vid lärarintervjuer framkommer att utvärderingar av åtgärdsprogram kan ske muntligen och att detta inte dokumenteras. Lärare uppger att de ämnar följa upp sina mentorselevers åtgärdsprogram i samband med utvecklingssamtalen, en gång per termin. I ett åtgärdsprogram (elev 8) framgår att uppföljning ska ske "vid utvecklingssamtal VT-22". Det framkommer av lärarintervju att det inte finns någon dokumentation från detta tillfälle. Skolinspektionen har tagit del av tre utvärderingar av åtgärdsprogram.

Representanter från elevhälsan uppger att det finns elever som inte får det särskilda stöd som de behöver och som är beslutat i elevens åtgärdsprogram. I ett åtgärdsprogram (elev 8), framgår att eleven är i behov av assistentstöd under hela skoldagen. Det framkommer att det inte finns någon utnämnd person i personalgruppen som ska vara elevens assistentstöd under skoldagen. Vem som får detta uppdrag beslutas dagligen beroende på vilka som är närvarande i personalen. Av intervjuer med skolans personal framkommer dock att det saknas resurspersonal för att skolan ska klara av att täcka upp elevens behov. Av intervju med elevhälsan framkommer att det finns ytterligare en elev, elev 17 som inte får sitt beslutade särskilda stöd tillgodosett. Det framgår att eleven ska få ett extraordinärt stöd som bland annat består av förstärkt kuratorstöd samt speciallärare/specialpedagog. Representanter för elevhälsan uppger att detta inte har tillgodosetts.

Rättslig reglering

Om det befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövt (3 kap. 7 § skollagen).

Ett åtgärdsprogram utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är

ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. Om en utredning enligt 7 § visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas (3 kap. 9 § skollagen).

För en elev i grundskolan ska det särskilda stödet ges på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska ha möjlighet att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas (3 kap. 10 § skollagen).

Om det särskilda stödet för en elev i grundskolan inte i rimlig grad kan anpassas efter elevens behov och förutsättningar, får ett beslut enligt 7 § innebära avvikelser från den timplan samt de ämnen och mål som annars gäller för utbildningen (anpassad studiegång). I grundskolan ska den anpassade studiegången utformas så att eleven så långt som möjligt får förutsättningar att nå behörighet till gymnasieskolans nationella program. Rektorn ansvarar för att en elev med anpassad studiegång får en utbildning som så långt det är möjligt är likvärdig med övrig utbildning i den aktuella skolformen (3 kap. 12 § skollagen).

Av förarbetena till ovanstående bestämmelser framgår rörande anpassad studiegång bland annat följande. Beslutet om anpassad studiegång ska föregås av noggranna överväganden, eftersom det kan innebära att eleven lämnar grundskolan utan fullständig utbildning. Elev och vårdnadshavare måste därför få information om vad ett beslut om anpassad studiegång kan innebära för elevens möjligheter att studera vidare och deras synpunkter ska inhämtas och beaktas i bedömningen (prop. 2009/10:165 s. 293). Alla som arbetar i skolan ska uppmärksamma och stödja elever i behov av extra anpassningar eller särskilt stöd. Rektorn har, inom givna ramar, ett särskilt ansvar för att undervisningen och elevhälsans verksamhet utformas så att eleverna får de extra anpassningar eller det särskilda stöd samt den hjälp som de behöver (Lgr 22, 2.2 Kunskaper och 2.8 Rektorns ansvar).

I 29 kap. 10 § skollagen stadgas vilka av förvaltningslagens bestämmelser som är tillämpliga vid myndighetsutövning enligt skollagen hos offentliga och enskilda huvudmän. Det gäller bland annat dokumentation och motivering av beslut enligt 31 och 32 §§ förvaltningslagen.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns allvarliga brister i skolans arbete med särskilt stöd och även i arbetet med dokumentationen av särskilt stöd. Skolan uppfyller inte skollagens krav när det gäller att starta en utredning för de elever som kan vara i behov av särskilt stöd. Trots att alla elever på skolan uppges ha behov av särskilt stöd, och i många fall ges särskilt stöd, har någon utredning om särskilt stöd inte genomförts för närmare hälften av eleverna på skolan. Många av eleverna har gått på skolan i mer än ett läsår. Det finns även flera elever som har

ett åtgärdsprogram utan att en föregående utredning om särskilt stöd genomförts. Avsaknaden av en utredning om särskilt stöd kan innebära att eleverna ges ett felaktigt stöd som inte utgår från elevens behov.

Skolinspektionen bedömer vidare att det är en brist att elever som är i behov av särskilt stöd, inte ges sådant stöd. Två elever med åtgärdsprogram ges inte det särskilda stöd som deras åtgärdsprogram anger.

Skolans arbete med att följa upp och utvärdera åtgärdsprogram lever inte heller upp till skollagens krav. I flera fall framgår inte av åtgärdsprogrammet när uppföljning och utvärdering ska ske.

Det finns även brister i skolans hantering av anpassad studiegång. Av elevernas individuella schema framgår att merparten av eleverna i praktiken har en anpassad studiegång eftersom de inte läser alla ämnen. För några av eleverna har varken en utredning om särskilt stöd genomförts eller beslut om åtgärdsprogram fattats. Eftersom anpassad studiegång är en särskild stödåtgärd ska ett sådant beslut alltid föregås av en utredning om särskilt stöd och beslutas inom ramen för ett åtgärdsprogram. I de fall det finns beslut om anpassad studiegång stämmer dessa inte överens med elevens aktuella skolsituation. Besluten avser vårterminen 2022 och är inte aktuella utifrån den undervisning som eleverna ges idag. Ett beslut om anpassad studiegång är en ingripande åtgärd för den enskilde eleven eftersom det kan innebära att eleven lämnar grundskolan utan fullständig utbildning. Av det skriftliga beslutet ska därför framgå vad som beslutats, det vill säga vilka ämnen som berörs och i vilken omfattning.

Skolinspektionen konstaterar att det föreligger brister i flera steg i arbetsgången med stödinsatser vid skolenheten samt att dokumentationen i flera fall är bristfällig. Skolinspektionen bedömer att bristerna i arbetet med särskilt stöd är allvarliga. Detta mot bakgrund av att särskilda stödinsatser i flera fall ges utan att elevens behov har utretts och utan att åtgärdsprogram upprättats. Flertalet elever har gått på skolan i mer än ett läsår men saknar fortfarande en utredning om särskilt stöd. Det är även allvarligt att elever som konstaterats vara i behov av särskilt stöd inte får sådant stöd. Att beslut om särskilda stödåtgärder dokumenteras på korrekt sätt är också viktig ut ett rättssäkerhetsperspektiv då elev och vårdnadshavare kan överklaga såväl åtgärdsprogram som beslut om anpassad studiegång.

Det framkommer att skolan saknar ett gemensamt arbetssätt för arbetet med särskilt stöd och att både elevhälsans representanter och lärarna har liten insyn i arbetet. Skolinspektionen bedömer att huvudmannen måste vidta åtgärder för att se till att rektorn och skolans personal fullgör de skyldigheter och de uppgifter som följer av skollagens bestämmelser om särskilt stöd.

Bedömning och betygssättning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har tagit del av skolans betygs katalog för höstterminen 2021 och för vårterminen 2022 samt terminsbetygen för vårterminen 2022 för de eleverna som innevarande läsår, 2022/23, går på skolan.

Av betygs katalogerna framgår att betygen i ämnena moderna språk och slöjd inte har signerats av läraren. I intervju med de undervisande lärarna uppger de att de inte har signerat i betygs katalogen.

I intervjuer med lärare framgår även att en icke legitimerad lärare, som bedrivit undervisning, självständigt beslutar om betyg och ensam signerar i betygs katalogen. Lärare utan legitimation uppger i intervju att rutinen för betygssättning är otydlig och att hen beslutar om betyg utan att ha diskuterat eller sambedömt med en legitimerad medbedömande lärare.

I betygs katalogen för vårterminen 2022 saknas uppgifter om betyg för flera elever i ämnena idrott och hälsa, fysik, kemi, biologi, teknik, musik, moderna språk och slöjd. Det finns inte heller någon notering om att eleverna har haft anpassad studiegång i ämnena. Vid en jämförelse med elevernas terminsbetyg framgår i något fall att eleven fått betyget F och i andra fall att eleven har haft anpassad studiegång i ämnet. För åtta elever saknas både uppgift om betyg i betygs katalogen och i terminsbetyget. Lärare och rektorn kan inte svara på varför uppgifterna om betyg saknas i dessa fall.

Rättslig reglering

Rektorn ska se till att betyg sätts i enlighet med skollagen och andra författningar (3 kap. 14 § skollagen).

Betyg ska sättas i grundskolans ämnen i slutet av varje termin från och med årskurs 6 i de ämnen som eleven har fått undervisning i under terminen (10 kap. 15 § skollagen).

Som betyg ska någon av beteckningarna A, B, C, D, E eller F användas. Betyg för godkända resultat betecknas med A, B, C, D eller E. Högsta betyg betecknas med A och lägsta betyg med E. Betyg för icke godkänt resultat betecknas med F (10 kap. 17 § skollagen).

Om det saknas underlag för bedömning av en elevs kunskaper i ett ämne på grund av elevens frånvaro, ska betyg inte sättas i ämnet (10 kap. 18 § skollagen).

Betyg ska beslutas av den eller de lärare som bedriver undervisningen vid den tidpunkt när betyg ska sättas. Om läraren eller lärarna inte är legitimerade, ska beslutet fattas tillsammans med en lärare som är legitimerad. Kan dessa inte enas ska betyget beslutas av den legitimerade läraren under förutsättning att han eller hon är behörig att undervisa i det ämne som betyget avser. I annat fall ska betyget beslutas av rektorn (3 kap. 16 § skollagen).

Beslut om betyg ska dokumenteras i en betygs katalog. Med beslut om betyg avses beslut att sätta betyg, och inte sätta betyg när underlag för bedömning av en elevs kunskaper saknas på grund av elevens frånvaro. Det ska framgå om ett betyg har satts innan eller efter det att ett ämne har avslutats. Rektorn ansvarar för att betygs katalogen förs (6 kap. 10 § skolförordningen).

Om betyg inte har kunnat sättas enligt 10 kap. 18 § skollagen, ska detta markeras med ett horisontellt streck i dokumenten enligt detta kapitel (6 kap. 19 § skolförordningen).

Terminsbetyg ska utfärdas vid slutet av varje termin i årskurserna 6-8 i grundskolan, och höstterminen i årskurs 9 i grundskolan. Terminsbetyget ska innehålla uppgifter om det senaste beslutet om elevens betyg i varje ämne. Det ska framgå om ämnet har avslutats (6 kap. 11-12 §§ skolförordningen).

I Skolverkets föreskrifter om förändret av betygs katalog finns bestämmelser om hur betygs katalogen ska utformas. I grundskolan ska beslut om betyg föras in i betygs katalogen dels i slutet av varje termin då betyg ska beslutas, dels i anslutning till att ett ämne har avslutats. Det ska framgå av betygs katalogen om ett ämne har avslutats. Den eller de som beslutar om ett betyg ska datera uppgiften i betygs katalogen och förse uppgiften med egenhändig signatur. Om betygs katalogen förs elektroniskt får uppgiften i stället skrivas under elektroniskt. I betygs katalogen ska siffran 3 anges när ett ämne inte lästs på grund av anpassad studiegång enligt 3 kap. 12 § skollagen (SKOLFS 2011:123, 6, 7 och 11 §§).

I Skolverkets föreskrifter om utformningen av terminsbetyg i grundskolan finns närmare bestämmelser av terminsbetyg. Terminsbetyget ska innehålla en kolumn för ämnen. I kolumnen ska anges de ämnen som eleven har fått betyg i innevarande termin. Ämnen som eleven inte har fått betyg i innevarande termin ska endast anges i kolumnen om det finns ett beslut om betyg från någon tidigare termin. Ämnen som inte ingår i den enskilde elevens utbildning ska inte anges i terminsbetyget. Redovisningen får inte innehålla blankrader. Är betyget överfört från en tidigare termin anges i kolumnen för betyg vilken termin och vilket år betyget är satt. Denna uppgift ska anges till höger om det senast satta betyget i ett ämne. Är ämnet avslutat ska markeringen * anges direkt till höger om betyget. Om betyg inte har satts på grund av anpassad studiegång ska markeringen ** anges direkt till höger om betyget. Om betyg på grund av elevens frånvaro inte har kunnat sättas i ett ämne ska det enligt 6 kap. 19 § skolförordningen markeras med ett horisontellt streck. Detta ska anges i kolumnen där betyget skulle ha angetts. (SKOLFS 2014:50, 8, 10 och 11 §§).

Huvudmannen ska se till att personalen som har hand om utbildningen i den verksamhet som huvudmannen har ansvar för enligt denna lag ges möjligheter till kompetensutveckling. Huvudmannen ska se till att all personal i den verksamhet som huvudmannen har ansvar för enligt denna lag har nödvändiga insikter i de föreskrifter som gäller för skolväsendet (2 kap. 34 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i betygsättningen, utformningen av terminsbetyg och förandet av betygs katalog vid skolan. Det förekommer att lärare som saknar legitimation självständigt beslutar om betyg och inte tillsammans med en medbedömande legitimerad lärare, vilket är en brist. En lärare som saknar lärarlegitimation får inte sätta betyg självständigt, utan ska göra det tillsammans med en legitimerad lärare. Båda lärarna ska signera i betygs katalogen.

Skolinspektionen bedömer att det finns flera felaktigheter i skolans betygs katalog. I några fall har lärare inte signerat uppgiften om betyg. I betygs katalogen för vårterminen 2022 saknas även uppgifter om betyg helt i flera ämnen och för flera elever. Vid en jämförelse med elevernas terminsbetyg framgår att eleven i något fall har fått betyget F och i andra fall att eleven har haft anpassad studiegång. Detta ska även framgå i betygs katalogen.

Skolinspektionen bedömer vidare att det finns brister i skolans utformning av terminsbetyg. I flera av terminsbetygen för vårterminen 2022 saknas helt uppgifter om betyg i ett antal ämnen trots att undervisning har skett i ämnen. I dessa fall saknas även uppgift om betyg i betygs katalogen. Varken lärare eller rektorn kan svara på orsaken till detta. Skolinspektionen vill här klargöra att om en enskild elev inte har läst ämnet under terminen på grund av anpassad studiegång ska det markeras med (**) i terminsbetyget och med siffran (3) i betygs katalogen.

Skolinspektionen bedömer att bristerna i betygsättningen är allvarliga. Betygsättning utgör myndighetsutövning och att betygen beslutas och dokumenteras på ett korrekt sätt är en fråga om rättssäkerhet för eleverna.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Ett föreläggande får förenas med vite. Ett föreläggande ska förenas med vite om föreläggandet avser en eller flera brister som allvarligt försvårar förutsättningarna för eleverna att nå målen för utbildningen, om det inte av särskilda skäl är obehövt (26 kap. 27 § skollagen). Eftersom Magelungen Utveckling AB:s verksamhet vid Magelungen grundskola Älvsjö inte uppfyller de krav som följer av föreskrifter som gäller för verksamheten finns det skäl att förelägga Magelungen Utveckling AB att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att uppfylla författningarnas krav.

Skolinspektionen bedömer att bristerna allvarligt försvårar förutsättningarna för eleverna att nå målen för utbildningen. Trots att skolan vänder sig till elever med omfattade stödbehov föreligger brister i flera steg i arbetsgången för särskilt stöd samt vad gäller dokumentationen av stödinsatser. Bristerna är inte av tillfällig karaktär utan har funnits i åtminstone en termin. Särskilda stödinsatser ges i flera fall utan att elevens behov har utretts och utan att åtgärdsprogram upprättats.

Flera elever har gått på skolan i mer än ett läsår men saknar fortfarande en utredning om särskilt stöd. Det är även allvarligt att elever som konstaterats vara i behov av särskilt stöd inte får sådant stöd. Att beslut om särskilda stödåtgärder inte dokumenteras på ett korrekt sätt är allvarligt ur ett rättssäkerhetsperspektiv och försvårar för elev och vårdnadshavare att tillvarata sina rättigheter. De brister som konstaterats avseende undervisningstiden innebär att eleverna i flera ämnen inte får den undervisningstid de har rätt till, vilket har en väsentlig betydelse för elevernas utveckling och lärande. Bristerna vad gäller att lärare utan legitimation självständigt sätter betyg samt bristfällig dokumentationen kring betygsättning innebär att elevernas rättssäkerhet inte kan garanteras. Sammantaget bedömer Skolinspektionen att bristerna tillsammans är av sådan art att de allvarligt försvårar förutsättningarna för eleverna att nå målen för utbildningen. Det har inte framkommit något särskilt skäl som gör vitet obehövt. Föreläggandet ska därför förenas med vite.

Ett vitesbelopp ska enligt 3 § viteslagen (1985:206) fastställas till ett belopp som med hänsyn till vad som är känt om adressatens ekonomiska förhållanden och till omständigheterna i övrigt kan antas förmå honom att följa det föreläggande som är förenat med vitet. Med hänsyn till huvudmannens ekonomiska förhållanden och omständigheterna i övrigt bedömer Skolinspektionen att vitesbeloppet ska bestämmas till 300 000 kronor.

Anmärkning

Huvudmannens anmälan om fjärrundervisning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har tagit del av skolans dokumenterade information som bland annat används när elever anmäler sitt intresse för att läsa språkval. Av denna dokumentation samt av intervjuer med lärare och rektorn framkommer att skolans undervisning av moderna språk bedrivs via fjärrundervisning.

Skolinspektionen har kontrollerat vilka anmälningar om fjärrundervisning som inkommit till myndigheten för läsåret 2022/23 och kan konstatera att huvudmannen Magelungen Utveckling AB inte har anmält att fjärrundervisning bedrivs på skolan under läsåret.

Rättslig reglering

En huvudman som avser att använda fjärrundervisning i ett visst ämne eller i en viss kurs eller för integrerad samisk undervisning i grundskolan ska fatta ett beslut om det. Huvudmannen får besluta om att använda fjärrundervisning för högst ett läsår åt gången (21 kap. 9 § skollagen).

Huvudmannen ska dokumentera ett beslut om att använda fjärrundervisning (5 a kap. 5 § skolförordningen).

Huvudmannen ska till Statens skolinspektion anmäla ett beslut om att använda fjärrundervisning. Om huvudmannen utför fjärrundervisning åt någon annan huvudman ska det också anmälas (5 a kap. 6 § skolförordningen).

I Statens skolinspektionens föreskrifter om anmälan att bedriva fjärrundervisning (SKOLFS 2020:227) finns närmare bestämmelser om hur anmälan går till.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen Magelungen Utveckling AB brustit i sin skyldighet att anmäla till Skolinspektionen att fjärrundervisning bedrivs på skolan.

Ordningsregler

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har tagit del av skolans ordningsregler. Några elever uppger i intervju att de vet vilka reglerna är men att de inte har varit med och bestämt dem. Rektorn uppger att hen har beslutat om ordningsreglerna och att lärarna har tagit upp reglerna med eleverna. Enligt rektorn har eleverna inte varit delaktiga i att ta fram reglerna. En representant inom elevhälsan uppger att de har kännedom om att eleverna ska medverka i skolans framtagande av ordningsregler men att så inte skett denna termin.

Rättslig reglering

Ordningsregler ska finnas för varje skolenhet. Ordningsreglerna och hur de följs ska regelbundet följas upp. Orsakerna till uppföljningens resultat ska analyseras. Ordningsreglerna ska utarbetas, följas upp och, vid behov, omarbetas under medverkan av eleverna. Rektorn beslutar om ordningsregler (5 kap. 5 § skollagen).

I förarbetena till bestämmelsen anges att ett väl utvecklat arbete med ordningsregler där elever och skolans personal samverkar kan utgöra en viktig del av det främjande och förebyggande arbetet på skolan. Genom arbetet kan en samsyn nås om gemensamma förhållningssätt, vilket även är kopplat till de normer och värden som ska präglade skolmiljön. På så sätt kan arbetet med ordningsreglerna även bidra till det övergripande värdegrundsarbetet. Elevernas förståelse för vilka förväntningar som finns på dem kan öka och riskerna för att ordningsreglerna inte följs minska när arbetet med att ta fram ordningsreglerna ingår som en del i det förebyggande arbetet på skolan. Genom arbetet med ordningsreglerna kan dessutom en skolgemensam hållning kring t.ex. hur man ska agera när värdegrunden eller ordningsreglerna bryts utvecklas vilket kan bidra till att personalen blir trygg i sina befogenheter att agera. Förankrade ordningsregler kan även ge stöd i arbetet mot kränkande behandling som t.ex. bör innefatta att identifiera mer dold problematik som lågintensivt våld, sexuella trakasserier,

kränkningar på nätet samt hedersrelaterat våld och förtryck (prop. 2021/22:160, s. 91 f.)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det är en brist att eleverna inte har medverkat vid utarbetandet av skolans ordningsregler. Det framkommer samstämmt att rektorn har beslutat om ordningsreglerna utan att eleverna har varit delaktiga.

Val av ingripande

Skolinspektionen får i stället för att meddela ett föreläggande tilldela en huvudman som står under dess tillsyn en anmärkning vid mindre allvarliga överträdelser av vad som gäller för verksamheten (26 kap. 11 § skollagen). Huvudmannen är då skyldig att inom viss tid åtgärda de brister som föranlett anmärkningen. Magelungen Utveckling AB:s verksamhet vid Magelungen grundskola Älvsjö uppfyller inte författningarnas krav vad gäller anmälan om fjärrundervisning samt elevernas medverkan i utarbetandet av ordningsregler.

Det har i utredningen inte framkommit några andra brister avseende bedrivandet av fjärrundervisning eller arbetet med trygghet och studiero. Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen bristerna som mindre allvarliga och finner därför skäl att tilldela Magelungen grundskola AB en anmärkning.

Avstående från ingripande

Tillsvidareanställning av lärare som saknar lärarlegitimation

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har tagit del av anställningsavtal för lärare som undervisar på skolenheten. Av handlingarna framgår att läraren som undervisar i ämnet slöjd har en tillsvidareanställning från och med innevarande läsår men saknar lärarlegitimation. Läraren uppger i intervju att hen inte har någon lärarlegitimation och att hen har en tillsvidareanställning.

Rättslig reglering

Endast den som har legitimation får anställas som lärare eller förskollärare i skolväsendet utan tidsbegränsning. Den som inte har legitimation som lärare får dock anställas som lärare i skolväsendet utan tidsbegränsning, om han eller hon ska undervisa i modersmål, ett yrkesämne i gymnasieskolan, gymnasiesärskolan, kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå, eller kommunal vuxenutbildning som särskild utbildning på gymnasial nivå, eller individuella kurser eller orienteringskurser i kommunal vuxenutbildning (2 kap. 20 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det är en brist att läraren som undervisar i slöjd, och som saknar lärarlegitimation, har en anställning utan tidsbegränsning. Det är endast lärare som har lärarlegitimation som får anställas utan tidsbegränsning, om inte något av undantagen är uppfyllda.

Val av ingripande

Skolinspektionen får enligt 26 kap. 12 § skollagen avstå från att ingripa om en överträdelse är ringa (p. 1), den vars verksamhet granskas vidtar nödvändig rättelse (p. 2), eller det i övrigt med hänsyn till omständigheterna finns särskilda skäl mot ett ingripande (p. 3). Magelungen Utveckling AB:s verksamhet vid Magelungen grundskolan Älvsjö uppfyller inte författningarnas krav vad gäller tillsvidareanställning av lärare som saknar legitimation.

Det finns en lärare på skolenheten, utan lärarlegitimation, som är anställd utan tidsbegränsning vilket är en brist. Såvitt framkommit är övriga lärare som saknar legitimation tidsbegränsat anställda. Skolinspektionen bedömer med hänsyn till omständigheterna att det finns särskilda skäl mot att ingripa i detta fall. Skolinspektionen förutsätter att huvudmannen vid kommande anställningar beaktar reglerna om vem som får anställas utan tidsbegränsning.

Områden utan konstaterade brister

Skolans plan mot kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har tagit del av skolans plan mot kränkande behandling. Av denna framgår bland annat skolans visioner och värdegrund samt hur skolan arbetar utifrån diskrimineringsgrunderna. Vidare framgår skolans arbete med hur kartläggning och utvärdering av den föregående planen mot kränkande behandling har gått till. Utifrån detta arbete har skolan identifierat utvecklingsområden som skolan ska arbeta vidare med.

Rättslig reglering

Huvudmannen ska se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling (6 kap. 7 § skollagen).

Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan (6 kap. 8 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Studie- och yrkesvägledning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervju med skolans studie- och yrkesvägledare framgår att eleverna ges en studie- och yrkesorienterad verksamhet som tillgodoser deras behov av vägledning inför val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet. Skolinspektionen har tagit del av den lokala planen för studie- och yrkesvägledning som används i detta arbete.

Rättslig reglering

Elever i alla skolformer utom förskoleklassen ska ha tillgång till personal med sådan kompetens att deras behov av vägledning inför val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet kan tillgodoses. Även den som avser att påbörja en utbildning ska ha tillgång till vägledning (2 kap. 29 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Beslutet har fattats av regionchefen Agneta Broberg

Utredaren Ann-Sofie Andersson har varit föredragande i ärendet.

I ärendets slutliga handläggning har även utredaren Kristin Holmgren, juristen Caroline Rönnegard, regionjuristen Heidi Sundgren och enhetschefen Joakim Blomberg medverkat.

Bilaga: Hur ni överklagar

Om ni anser att beslutet om föreläggande vid vite är felaktigt kan ni överklaga det genom att skriva till förvaltningsrätten. Ställ överklagandet till Förvaltningsrätten i Stockholm, men skicka det till Skolinspektionen, Box 3177, 903 04 Umeå, eller till skolinspektionen@skolinspektionen.se.

Ange följande i överklagandet:

- Namn, personnummer eller organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer.
- Vilket beslut ni överklagar och ärendets diarienummer.
- Vilken ändring ni vill ha och varför ni anser att beslutet ska ändras.

Om ni anlitar ett ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress och telefonnummer anges.

Överklagandet ska ha kommit in till Skolinspektion inom tre veckor från den dag ni har fått del av beslutet. Om ni företräder det allmänna, t.ex. en kommun, ska överklagandet istället ha inkommit inom tre veckor från den dag då beslutet meddelades.

Om överklagandet har kommit in i rätt tid kommer Skolinspektion att pröva om beslutet ska ändras och sedan skicka överklagandet, handlingarna i det överklagade ärendet och eventuellt nytt beslut till Förvaltningsrätten i Stockholm.